

Ramenzoektocht

**Je deelt
dromen
een glimlach
lief en leed
de toekomst**

**Delen doet goed.
Ook met het Zuiden.
BE12 0000 0000 9292**

Voor kinderen van 7 - 9 jaar en hun bubbel!

In december kwam een vrijwilligersgroep uit Antwerpen met het idee om een zoektocht te organiseren rond Broederlijk Delen, geïnspireerd op de berenjacht tijdens de eerste lockdown. Drie groepen vrijwilligers sloegen de handen in elkaar en werkten het idee verder uit.

Het resultaat: een wandeling geschikt voor vormelingen en eerstecommunicanten, maar ook voor alle gezinnen uit de buurt! Je kan de zoektocht doen met je eigen catechesegroep of je gezinsbubbel of zelfs met je knuffelcontacten. Let wel op het maximum aantal mensen en volg de geldende corona-maatregelen.

Heb je zin om de campagneverhalen op te sporen?
Kijk snel verder in deze bundel!

Met bijzondere dank aan:

PE Sint-Franciscus Rijkevorsel-Hoogstraten
Parochie Sint-Jozef Coloma Mechelen
Sociale Animatiegroep Herent

Broederlijk Delen
TOT IEDEREEN MEE IS

Hallo!

Wat fijn dat jij mee met ons op pad wilt gaan op deze zoektocht! Ik ben Brodé en ik vergezel je vandaag op deze tocht. Op negen ramen in jouw gemeente hang ik broederlijk naast de poster van Broederlijk Delen. Zo zie ik er uit:

Kan jij al de negen plaatsen vinden waar ik verstopt ben?

Onderweg kom je meer te weten over de wereld en over Broederlijk Delen en mag je een hele hoop opdrachten uitvoeren. Bij elke stopplaats vind je ook een letter. Als je al de ramen waar ik ophang heb teruggevonden kan je met die letters samen een woord maken. Je kan de letters op de laatste pagina van deze bundel invullen.

Veel succes en tot op de eerste stopplaats!

Stopplaats 1

Hoera je hebt me gevonden! Op deze eerste stopplaats stel ik jullie graag voor aan mijn vriend Christoffer. Hieronder vind je zijn verhaal.

Mbote!
Hallo!

Ik heet Christoffer. Ik ben 6 jaar. Ik heb een broer en twee zussen. Ik woon in de Democratische Republiek Congo. Een lange naam. Je mag hem ook afkorten tot Congo.

Kijk maar even op de kaart waar het juist ligt. Weet je ook hoe het werelddeel heet?

R K A A I F

Congo is een mooi land. We hebben heel veel bossen en ook veel dieren. Als jullie tot hier zouden vliegen heb je ongeveer 8 uur nodig. Maar als wij hier naar de hoofdstad gaan (120 km ver) dan hebben we ook een hele dag nodig met de auto.

Willen jullie nog meer weten over mijn land? Probeer dan de tekstballonnen hieronder te verbinden met de juiste foto.

Welk dier uit Congo is bedreigd?

In welke taal krijgen wij les? Het is de officiële taal.

Hoe dragen wij onze bidons als we water halen?

Bij het zingen en het vertellen gebruiken we een speciale trom.

Wanneer begint bij ons de lente?

In de stad leven de mensen een beetje zoals bij jullie. Maar ik woon op het platteland. Daar is het leven van kinderen wel een beetje anders. Kijk maar eens naar mijn dag.

Ik sta om 5.15u op, was me, poets mijn tanden en trek een uniform aan.

Als ontbijt eet ik meestal fufu (maniokpap).

Om 5.30u vertrek ik te voet naar school.

Om 7u begint de school. We zingen eerst een lied op het schoolplein.

We hebben rekenen en Frans.

Om 12u stoppen de lessen.

Wij zitten met 69 kinderen in mijn klas.

Na school doe ik klusjes: water halen aan de put, het erf vegen. Boodschappen doen we op de markt.

Spelen doen we met dozen of oude wielen. Voetballen doe ik ook graag.

Ik luister ook graag naar verhalen. Er is altijd muziek bij.

Wij leven altijd buiten. Enkel slapen doen we binnen in ons huisje.

Iedereen in Congo houdt volgens mij van beignets.

Ik wil later piloot worden of boer.

Wat is bij jullie anders? Zouden jullie willen ruilen met mij? Waarom (niet)?

Ga maar gauw op zoek naar de volgende stopplaats! Dan vertel ik jullie nog meer over mijn land.

Stopplaats 2

Hier zijn we weer! Mijn vriend Christoffer vertelde jullie daarnet al veel over zijn land Congo.

Congo is ook een rijk land. Wij hebben goud en diamant in de grond. Sommige mensen werken in de mijn. Wij wonen op het platteland en daar zijn de meeste mensen boer. Ook mijn papa en opa en ooms. Wij kweken onze groenten zelf. Daar kunnen we van leven. Ik toon jullie enkele foto's van landbouw hier en bij jullie. Welke foto heeft volgens jullie niets met landbouw te maken?

Ja, jullie hebben gelijk. Toch is het afbranden van veld een lange traditie in Congo. De boeren willen zo hun grond vruchtbaar maken. Soms branden ze zelfs een stuk bos af. Maar, het is gevaarlijk.

Wat denk je dat er zou kunnen misgaan bij zo'n groot vuur?

Het probleem is dat boeren voldoende geld willen verdienen. Dan kunnen alle kinderen naar school. Hoe kunnen ze dat? Doen zoals mijn mama en enkele buurvrouwen

Of je kan zorgen dat je grond vruchtbaarder wordt en je meer groenten kan kweken. Dat is wat mijn papa nu leert in de boerengroep. Ze maken de grond vruchtbaar door het zaaien of planten van lokale planten. Ze wisselen ook de groenten af, die ze planten. Dat is beter voor de grond en voor de planeet!

Stopplaats 3

Broederlijk Delen droomt al heel lang van een nieuwe wereld, waar iedereen gelijk is. Maar daarvoor moet er gedeeld worden. Moeilijk? Soms wel. Maar eigenlijk deel je al veel met je ouders, met je vriendjes, met je klas. Wat zouden jullie doen in de volgende situaties? Je hoeft geen rekening te houden met de coronaregels.

Je broer of zus wil met hetzelfde speelgoed spelen als jij.

Wat doe je?

Er komt een nieuw kindje bij in je klas dat geen Nederlands spreekt.

Wat doe je?

Je vriendinnetje/je vriendje leest heel graag maar boeken kopen is duur.

Wat doe je?

Door te delen wat we hebben, kunnen we het leven van heel veel mensen veranderen. Het hoeft niet altijd veel te zijn, alle beetje helpen.

En hoe voelen wij ons daarbij? Met de geheime code hieronder, kan je de oplossing op de volgende pagina vinden!

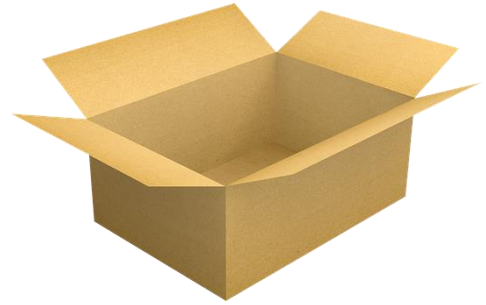
									
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
									
K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
									
U	V	W	X	Y	Z				

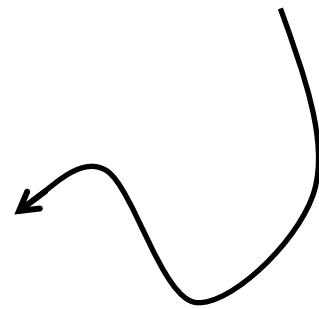
Zo, nu weet je waarom je zeker moet delen. Terwijl je verder wandelt kan je even nadenken over volgende opdracht:

Je krijgt een grote schoendoos waarin je een aantal dingen kan steken om op te sturen naar Guillaume en Natascha, vriendjes in Congo. Wat zou je in jouw doos steken?

Fijn dat jullie ook met het Zuiden willen delen!

Dat is wat ook Broederlijk Delen vraagt. Wisten jullie ook al dat Broederlijk Delen een heel leuk liedje heeft over delen? Beluister het nu of later en zing maar volop mee. Scan de code hieronder*

Helemaal uitgezongen? Ga dan als de bliksem naar de volgende stopplaats!

Maar wacht! Deze keer doen we het een beetje anders.

Verdeel je groepje in twee. Een deel van jullie mogen gewoon verder wandelen. De anderen krijgen het iets moeilijker. Na elke zeven stappen die jullie zetten, moeten jullie zeven stappen **HINKELEN**.

Ga zo verder tot je aan de volgende stopplaats komt. Succes!

*Lukt het niet met de QR code: hier de link <https://www.youtube.com/watch?v=vHw2SYf6H14>

Stopplaats 4

Zo dat was nogal wat hé! Hinkelen was zeker een pak vermoeiender dan gewoon stappen, en het schoot ook al heel wat minder op dan bij de anderen.

In het volgende gebied waar ik je mee naartoe neem, Israël – Palestina, moeten de Palestijnse inwoners ook hinkelen. Niet echt natuurlijk, maar het wordt hun wél heel wat moeilijker gemaakt dan de Israëlische inwoners van het gebied.

Door deze situatie worden er ook heel wat kinderrechten aan de laars gelapt. Dat zijn rechten die ieder kind op aarde zou moeten hebben! Hieronder zie je zes kinderrechten en zes foto's uit Palestina. Kan jij elke foto verbinden met het kinderrecht waar het om gaat?

**Recht op gezonde voeding,
water, kleding en onderdak**

**Recht op onderwijs en
informatie**

Recht op medische zorg

**Recht om bij de eigen
familie te zijn**

**Recht op veiligheid en
bescherming**

Recht op spel en vrije tijd

Psst! Ouder of begeleider: vertel je graag wat meer over de kinderrechten en hoe die in Israël-Palestina worden geschonden? Achteraan deze bundel vind je een bladzijde terug met extra informatie.

Broederlijk Delen probeert verandering te brengen in het leven van de Palestijnse kinderen! Zo steunen ze onder andere 'Theater Day Productions', een leuke organisatie die kinderen in de Gazastrook wil helpen om op het podium hun problemen en hun angsten te tonen. Door toneel te spelen leren de kinderen ook dat je ruzie ook kan oplossen zonder geweld.

Mooi hé!

Spelen jullie ook graag toneel?

Of kijken jullie graag toneel?

Wat vinden jullie leuk aan toneel?

En nu op naar de volgende stopplaats! Wie vindt het figuurtje het eerst?!

Stopplaats 5

Hiep hiep hoera !

Broederlijk Delen bestaat dit jaar 60 jaar ! Dat moeten we vieren.

Elk jaar verspreiden we affiches om onze boodschap bekend te maken bij het grote publiek. Op de volgende bladzijde vind je zes affiches van de voorbije jaren.

Rangschik de affiches van oud naar jong. Welke is volgens jullie de oudste en welke de jongste ?

--	--	--	--	--	--

Welke vinden jullie de mooiste affiche ?

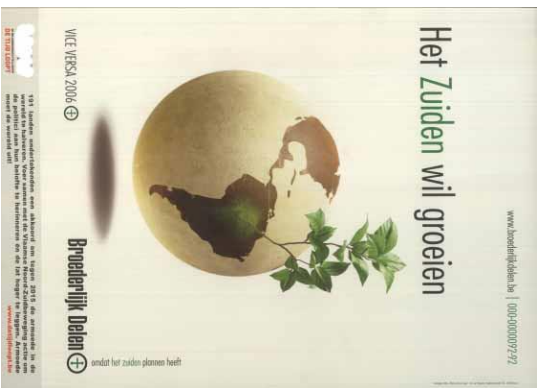
☐	en waarom	
--------------------------	-----------	--

Welke vinden jullie het sterkst ? Welke affiche brengt de boodschap het best over?

☐	en waarom	
--------------------------	-----------	--

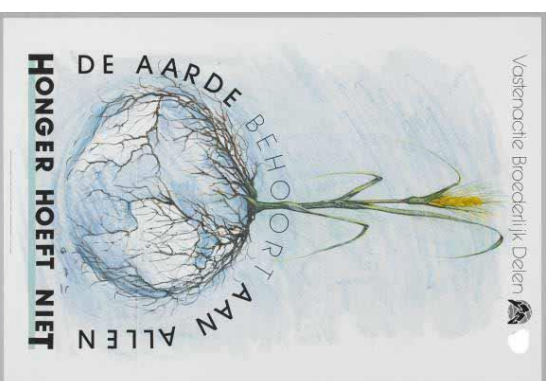
1

2

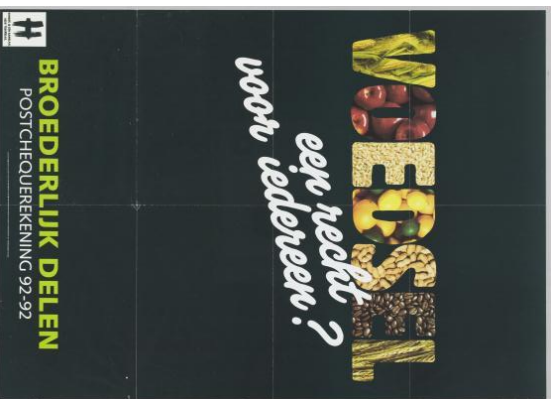
3

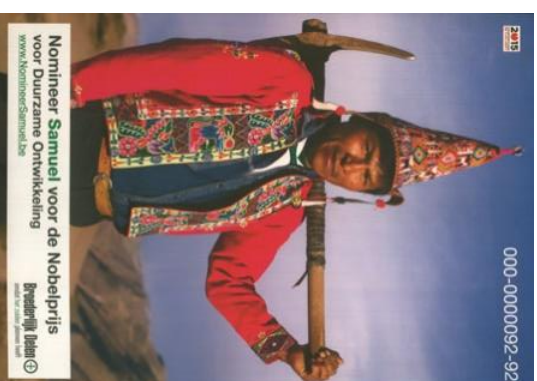
4

5

6

Stopplaats 6

Jullie hebben me opnieuw gevonden, gefeliciteerd! Op deze stopplaats gaan we opnieuw raadseltjes oplossen. Vind jij al de antwoorden terug?

Met welke 2 rode vruchten kan je de naam van een groente maken?

----bei + -----

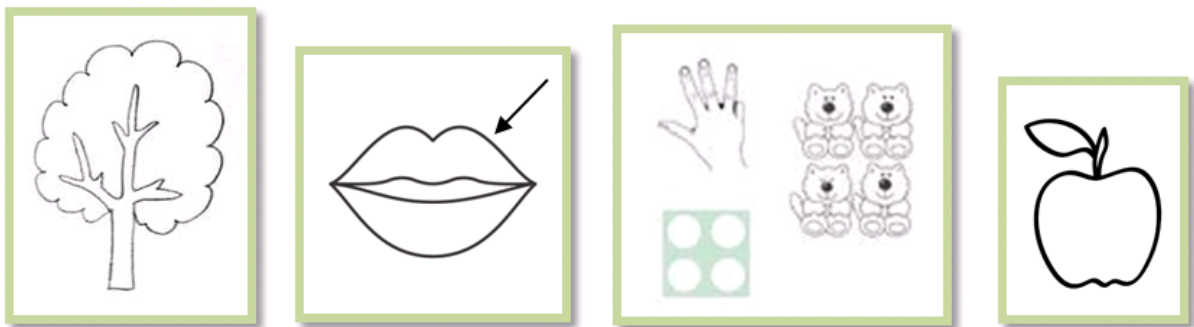
Hoe heb jij het liefst dat mama deze groente klaar maakt? Heel vaak eten mensen in ons land dit zo. Daarom wordt ons land ook een frietland genoemd.

In ons land eten heel veel mensen deze knollen. Maar niet alleen in België is deze plant een belangrijke voedselbron.

Er is een land heel ver van hier aan de andere kant van de wereld waar deze plant ook heel belangrijk is maar waarrond er wel problemen zijn. Broederlijk Delen wil hierbij helpen.

Weet jij over welk land het gaat?

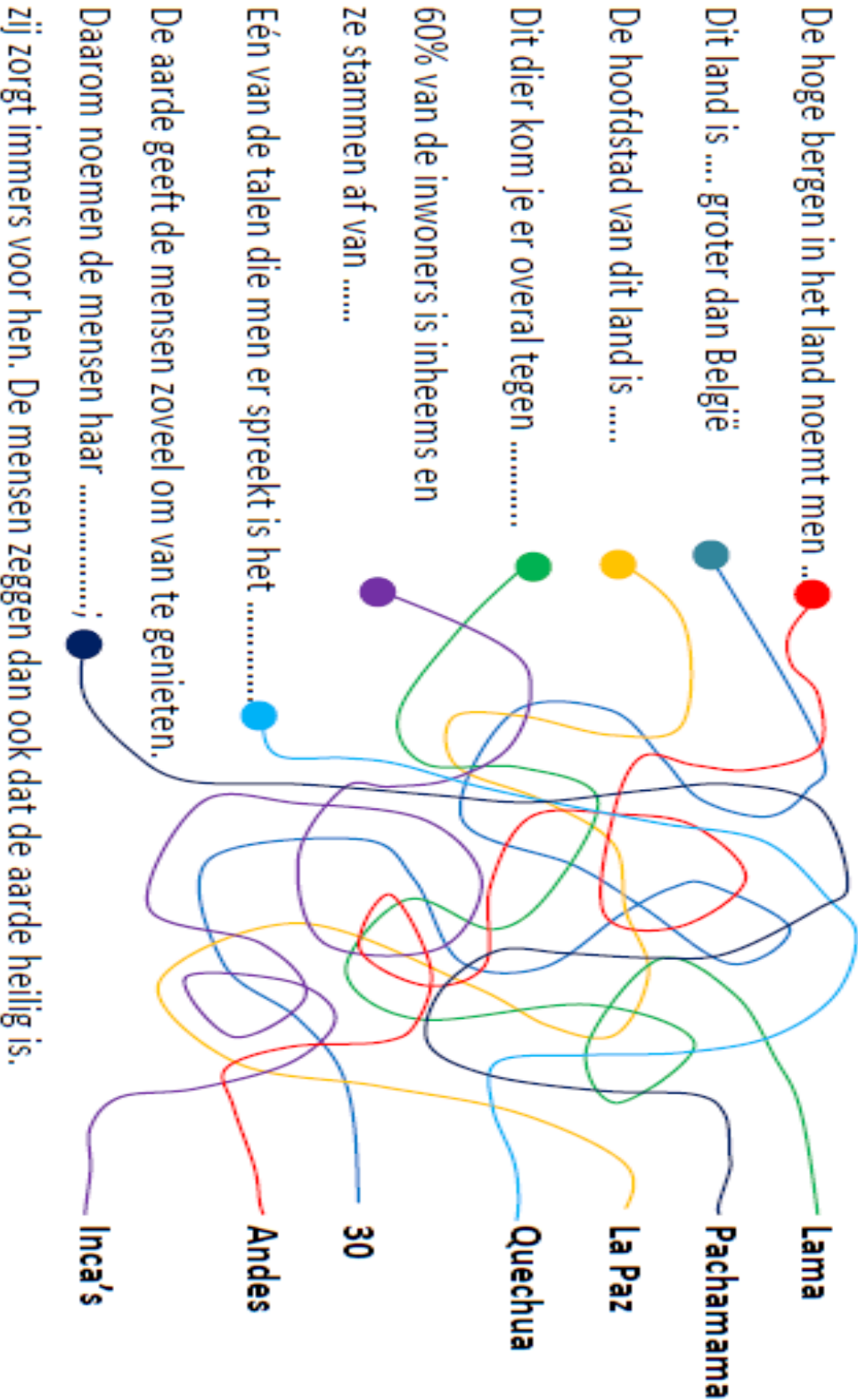
Los de rebus op, neem steeds het eerste stukje en je vindt de naam van het land:

--xx + --x + --xx + _xxxxx

Wandel nu verder en kijk eens goed rond. Zie je bomen? Zie je bloemen? Zie je vogels? Hoor je dieren? Zijn ze allemaal hetzelfde? Of zie je verschillende bomen, vogels of bloemen? Hoor je verschillende dieren?

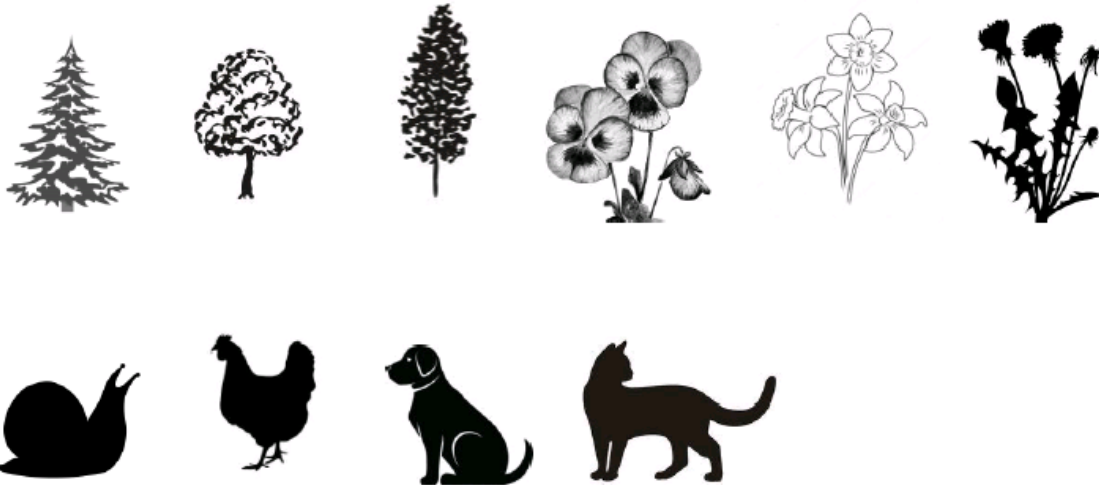
Zin om nog wat te leren over dit land? Trek de kronkellijntjes door:

Stopplaats 7

Hier zijn we weer! Heb je goed opgelet onderweg? Hoeveel verschillende bomen heb je gezien? Hoeveel verschillende vogels of bloemen?

Heb je één van deze bomen, dieren, bloemen, planten gezien of gehoord?

Alle dieren, alle planten en andere levende wezens op aarde zijn belangrijk. Hoe meer verschillende dieren en planten, hoe beter. Dat noemen we biodiversiteit. Alle dieren, alle planten en andere levende wezens op aarde hebben elkaar hard nodig. Een koe heeft gras nodig en een bij bloemen, vogels hebben spinnetjes en wormen nodig. Anders blijven ze niet leven. Alle dieren, alle planten en andere levende wezens geven ons voedsel, zuivere lucht en nog zoveel meer.

Maar de biodiversiteit is in gevaar ...

In Bolivia willen grote bedrijven boeren verplichten om maar 5 soorten aardappelen te kweken in plaats van de meer dan 100 soorten die er in dit land zijn. Dus ook hier gevaar: als er een ziekte komt, die er voor zorgt dat er 3 soorten sterven dan schieten er maar 2 over. Dat is niet goed.

In de hele wereld is de biodiversiteit ook in gevaar. Mensen springen niet meer zorgzaam om met het rijke leven op aarde. Daardoor sterven planten en dieren aan een heel hoge snelheid uit.

Broederlijk Delen wilt hier iets aan doen! In Bolivia steunen ze CENDA, die de boeren daar helpt zodat ze toch hun aardappelen kunnen blijven gebruiken en zodat ze zorgt kunnen dragen voor de natuur. Goed he?

Stopplaats 8

Hallo opnieuw! We zijn bijna aan het einde van de zoektocht.

Ik wil jullie graag nog een verhaal vertellen over mijn vriend Louis.

Louis woont in een mooi huis. Hij houdt van de nieuwste snufjes en koopt er op los. Steeds maar blijft hij kopen en kopen. Wanneer hij een nieuwe televisie koopt, zet hij de oude op de zolder. Koopt hij een nieuwe Ipad, dan gaat de oude naar de zolder.

Het zal je niet verbazen dat Louis zijn zolder helemaal vol ligt met oude spullen waar hij niets mee doet. En niet alleen zijn zolder... Deze werd namelijk al snel te klein dus ook de logeerkamer ligt al helemaal vol.

Louis is constant nieuwe dingen aan het kopen terwijl hij al zo veel heeft...

Wat doet Louis als hij nieuwe spullen koopt?

Waarom denk je dat Louis zo veel spullen koopt?

Heeft hij al die spullen nodig?

Wat kunnen we doen in Louis zijn situatie?

TIJD VOOR EEN SPEL! Misschien ken je het spelletje 'Ik ga op reis en ik neem mee...'. Daarin zegt iedereen om de beurt iets dat hij of zij meeneemt op reis. Elke keer als jij aan de beurt bent, moet je eerst herhalen wat de personen voor je al hebben gezegd en mag je dan pas jouw woord toevoegen.

Jullie gaan iets spelen dat bijna hetzelfde is, alleen gaan we niet op reis. We gaan leven met genoeg. Om de beurt zeg je:

'Ik leef met genoeg, en ik heb nodig...'

Je herhaalt het lijstje van dingen die iedereen voor je heeft gezegd en daarna voeg je zelf nog een woord toe. We dagen je uit om samen minstens tot 10 dingen te komen!

Als je dat gedaan hebt staat hieronder nog een vraagje om over na te denken. Misschien kan je hier eens samen over praten op weg naar de volgende stop?

Veel succes!

Als je toch nog iets moest afgeven van de 10 spullen die je genoemd hebt, wat zou dat dan zijn?

Waarom geef je dat af?

Stopplaats 9

Het is jullie gelukt, jullie hebben ook de laatste stopplaats gevonden!

Ik heb jullie de vorige keer verteld over mijn vriend Louis. Ik heb nog een verhaal over hem!

Op een dag komt Louis met twee volle zakken uit de winkel. Hij heeft weeral de nieuwste snufjes gekocht. Hij loopt tegen Michiel. Louis en Michiel kennen elkaar nog van vroeg in de kleuterklas. Ze geraken aan de praat.

Michiel blijkt het moeilijk te hebben om elke maand toe te komen met zijn geld maar toch is hij heel gelukkig. De nieuwste snufjes die Louis allemaal aankoopt, zijn voor hem onbekend. Louis vindt het eerst wat raar dat Michiel zo gelukkig is. Hijzelf met al zijn nieuwe spullen is helemaal niet zo gelukkig. Hij besluit zijn nieuw aangekochte spullen aan Michiel te geven.

Het gezicht van Michiel gaat helemaal stralen. Hij geeft Louis een dikke knuffel. En Louis dan? Wel die had er een heel goede vriend bij!

Wie komt Louis tegen?

Wat is de reactie van Louis als hij hoort dat die persoon niet elke maand genoeg centjes heeft om alles te betalen?

Wanneer was Louis het meest gelukkig? Voor of nadat hij zijn spullen afgeeft?

Hoe komt het dat Louis plots zo blij is?

Af en toe is het goed om eens na te denken over hoe veel we al hebben in het leven. Daarom is opnieuw alles verdelen soms een goed idee.

We gaan dit eens proberen met een leuk **OPDRACHTJE**:

Iedereen haalt alles uit zijn zakken (zakdoek, sleutels, telefoon, kauwgom,...).
Alles is gelijk aan € 1.

1. Wie heeft het meeste geld en wie het minste?
2. Verdeel nu eens alles zodat iedereen even veel heeft.
3. Was dat makkelijk of moeilijk? Hoe komt dat?

BIJLAGE. Zes kinderrechten die in Israël-Palestina worden geschonden

Recht op onderwijs en informatie

Jammer genoeg kunnen Palestijnse kinderen vaak niet naar school gaan, omdat het niet veilig is. Palestina wordt soms aangevallen door hun buurland Israël, en er lopen Israëlische soldaten in de straten rond. Bovendien zijn de wegen vaak afgesloten dus geraken ze niet op school. Soms worden scholen vernield door bommen, en durven de onderwijzers niet meer lesgeven omdat ze bedreigd worden door de soldaten.

In Palestina zijn er te weinig dokters, en door de Israëlische blokkade zijn er te weinig geneesmiddelen, te weinig ziekenwagens en te weinig ziekenhuizen. Vaak geraak je niet - of niet op tijd - in een ziekenhuis. Als er dan wel een ziekenhuis is, dan kan het vaak niet goed werken omdat er geen elektriciteit is.

Recht op medische zorg

Recht op gezonde voeding, water, kleding en onderdak

In Palestina is het niet gemakkelijk om een lekkere maaltijd te koken: omdat er veel landbouwgrond afgenomen is en de boeren te weinig mest hebben door de Israëlische blokkade zijn er in Palestina veel te weinig groenten, fruit en vlees. Water is ook erg duur, en is vaak vervuild. Hierdoor hebben maar 1 op de 10 gezinnen in Palestina drinkbaar water.

Vaak hebben kinderen geen tijd om te spelen omdat ze hard moeten werken om geld te verdienen. Dat werk is heel zwaar! Ze krijgen gevaarlijk werk, ze moeten zwaar tillen, of ze moeten pesticiden spuiten zonder de juiste beschermingsmiddelen. Toch doen ze dit werk omdat hun ouders het weinige geld dat ze verdienen nodig hebben.

Recht op spel en vrije tijd

Recht om bij de eigen familie te zijn

Tussen Israël en de Palestijnse Gebieden staat een hele grote muur. Dus als Palestijnse families aan de verschillende kant van die muur wonen, dan wordt het heel moeilijk om elkaar te bezoeken. Soms worden de mensen niet toegelaten, en kan men elkaar lang niet terugzien.

Elk jaar worden er ongeveer 600 Palestijnse kinderen uit de Westelijke Jordaanoever gearresteerd door Israëlische soldaten, soms geblinddoekt en geboeid. Ze worden vaak zonder eerlijke processen lang vastgehouden in Israëlische gevangenissen, en vaak kan of mag hun familie niet op bezoek komen.

Vele Palestijnse jongeren proberen naar veiligere landen te vluchten, ook richting Europa.

Recht op veiligheid en bescherming

En met die laatste opdracht zit onze zoektocht er op!

Heb je me overal gevonden? Heb je op elke stopplaats goed de letters opgeschreven?

Als je deze letters op de juiste plaats zet, dan krijg je een zin.

Vul de zin in op de achterkant van het kaartje, steek het kaartje in de brievenleuf van de deur van de pastorie.

Met wat geluk win je een pakje met lekkere dingen van Oxfam wereldwinkels.

Deze letters heb je gevonden op de 9 opdrachtpunten:

--	--	--	--	--	--	--	--	--

Vul de letters hieronder in op de juiste plaats. We hebben al 4 letters ingevuld.

D				
M			K	
B				